

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Judecătorul: A. Catană,
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai,

Î N C H E I E R E

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecătorul
judecători

Dumitru Visternicean,
Nicolae Craiu,
Luiza Gafton,

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale),

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihalcean Oxana împotriva Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea refuzului și obligarea emiterii actului de stabilire, calculare și achitare a îndemnizației pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018,

C O N S T A T Ă :

La 11 iulie 2016 Mihalcean Oxana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, cu privire la contestarea refuzului și obligarea emiterii actului de stabilire, calculare și achitare a îndemnizației pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat, că deține funcția de șef al Secției evidență contabilă a Direcției economie și finanțe a Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne din data de 19 noiembrie 2004.

Mihalcean Oxana indică, că la data de 19 noiembrie 2015 s-a născut fiica sa XXXXXX XXXXXX, fapt confirmat prin certificatul de naștere cu seria și

numărul XXXXXX eliberat de OSC sec. Centru, mun. Chișinău, iar în conformitate cu Ordinul Serviciului PC și SE al MAI nr. 34 f din 18 martie 2016, i s-a acordat concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani pentru perioada de timp de la 13 martie 2016 până la 19 noiembrie 2018. În baza prevederilor art. 16 și 18 al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289-XV din 22 iulie 2004 stabilește dreptul la indemnizația de maternitate și pentru creșterea copilului, iar alin.(6) art.18 al aceleași legi, prevede că cuantumul lunar al indemnizației pentru creșterea copilului constituie 30% din baza de calcul stabilită la art. 7, dar nu mai puțin de 400 de lei pentru fiecare copil.

Reclamanta precizează că, s-a adresat la SPCSE cu o cerere, prin care a solicitat calcularea și plata în folosul ei a indemnizației pentru creșterea/îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, reieșind din salariul mediu realizat de către dânsa.

Reclamanta menționează că, la 16 iunie 2016 Șeful Serviciului, Mihai Harabagiu, prin răspunsul nr. 19/7-M-88/16 a respins cererea înaintată din motivul că potrivit art.30 al Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr.93 din 05 aprilie 2007 colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat, dar nu și asigurării sociale de stat, iar în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.1478 din 15 octombrie 2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor adresate cu conținutul: Indiferent de faptul dacă solicitantul acestor indemnizații este angajat în câmpul muncii sau nu, cererea pentru stabilirea indemnizației unice la nașterea copilului și indemnizația lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani sau 1,5 ani va fi depusă la CNAS.

Mihalcean Oxana consideră, că refuzul pârâtului Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne de a calcula și achita indemnizația solicitată este o încălcare flagrantă a drepturilor sale ca cetățean al Republicii Moldova și ca persoană angajată prin efectul legii, deoarece conform prevederilor art. 29 al Legii privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 - XIV din 08 iulie 1999, neachitarea plății drepturilor convenite asiguraților și nedepunerea contribuției de asigurări sociale de către angajator nu afectează plata drepturilor convenite asiguraților, iar potrivit prevederile alin.(1) al art. 124 al Codului Muncii, care stabilește, că femeilor salariate și ucenicilor, precum și soțiilor aflate la întreținerea salariaților, li se acordă un concediu de maternitate ce include concediul prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice (în cazul sarcinilor cu 3 și mai mulți feți - 112 zile calendaristice) și concediul postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristice (în cazul nașterilor complicate sau nașterii a doi sau mai mulți copii - 70 de zile calendaristice), plătindu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut la art. 123 alin.(2), și conform prevederilor alin.(2) al aceluiași articol în baza unei cereri scrise, persoanelor

indicate la alin.(1), după expirarea concediului de maternitate, li se acordă un concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, cu achitarea indemnizației din bugetul asigurărilor sociale de stat.

Reclamanta invocă și prevederile art. 123 al. (2) Codul Muncii, modul de stabilire, calculate și achitare a indemnizațiilor din bugetul asigurărilor sociale de stat în legătură cu concediul medical este prevăzut de legislația în vigoare, alin.(1) al art. 7 al Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale: Baza de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale prevăzute la art.5 alin.(1) lit.a), b), d) și g) și art. 15 alin.(1) lit.a) o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale, art.(4) alin.(1) al Legii nr.489-XIV din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, în sistemul public este asigurată obligatoriu prin efectul legii persoana numită la nivelul autorității executive.

Reclamanta specifică, că Ministerul Afacerilor Interne al RM este o autoritate executivă, iar angajații acestuia inclusiv angajații SPC și SE - subdiviziune a Ministerului Afacerilor Interne, sunt asigurați în sistemul public obligatoriu prin efectul legii, prin urmare situația reclamantei se încadrează în normele menționate, cu atât mai mult că art.30 al Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr.93 din 05 aprilie 2007 colaboratorii Serviciului sînt supuși asigurării obligatorii de stat în condițiile și în modul stabilite de legislație, iar plata indemnizației de maternitate este prevăzută și în Hotărârea Guvernului RM privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale nr. 108 din 03 februarie 2005, p. 12 (d), menționând, că în cazul acordării concediului pentru sarcină și lăuzie în perioada concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, persoana îndreptățită va beneficia de ambele indemnizații (de maternitate și de îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani). Cuantumul lunar al indemnizației de maternitate este de 100% din baza de calcul stabilită la pct.23 al prezentului Regulament adică baza de calcul a indemnizațiilor o constituie venitul mediu lunar realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale.

Mihalcean Oxana punctează, că conform pct.2 al Hotărârii Guvernului nr.1478 din 15 noiembrie 2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii persoană asigurată se consideră, în condițiile prezentului Regulament, persoana care îndeplinește condițiile prevăzute în articolul 6 al Legii nr.289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, iar prevederile art.30 al Legii Serviciului

Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr.93 din 05 aprilie 2007, stabilește, că colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat în condițiile și în modul stabilite de legislație. Potrivit alin.(1) al art.7 al Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015 plătitorii la bugetul asigurărilor sociale de stat, inclusiv cei finanțați de la bugetul public național, sînt obligați să transfere, în mărimea cuvenită, în modul și în termenele stabilite în anexa nr.3, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii la bugetul asigurărilor sociale de stat, aferente salariilor calculate și altor recompense, iar conform legii bugetului de stat nr. 72 din 12 aprilie 2015 Ministerului Afacerilor Interne li s-au alocat pentru anul 2015 la capitolul asigurări și asistență socială - 506709,5 lei.

Reclamanta consideră refuzul de a achita indemnizația solicitată este neîntemeiat și urmează a fi considerat ca fiind ilegal cu obligarea pârâtului de a efectua calculele respective și achitarea sumelor.

Mihalcean Oxana indicând că pe parcursul lunilor septembrie 2014 – august 2015 a realizat un venit de 84720 lei, media lunară constituind 7060 lei solicită admiterea cererii de chemare în judecată, a recunoaște ilegal răspunsul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne nr. 19/7-M-88/16 din 16 iunie 2016, obligarea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne la calcularea și achitarea plății, a indemnizației pentru creșterea copilului minor XXXXXX XXXXXX până la vârsta de 3 ani, a câte 30 %, reieșind din venitul mediu lunar, pentru perioada 13 martie 2016 – 19 noiembrie 2018.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 24 martie 2017 a fost admisă integral cererea de chemare în judecată. A fost declarat ilegal și neîntemeiat refuzul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne cu nr.19/7-14-BB/16 din 16 iunie 2016 privind stabilirea, calcularea și achitarea lui Mihalcean Oxana a indemnizației pentru îngrijirea fiicei XXXXXX XXXXXX, născută la XXXXXX până la vârsta de 3 ani. A fost obligat Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne să emită actul privind stabilirea, calcularea și achitarea lui Mihalcean Oxana a indemnizației pentru îngrijirea fiicei XXXXXX XXXXXX, născută la XXXXXX în mărime de 30% din venitul mediu lunar realizat pe perioada 13 martie 2016-12 august 2016.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a constatat că cerințele invocate în cererea de chemare în judecată se încadrează în prevederile legii, iar solicitările reclamantei sunt întemeiate, motiv din care acțiunea urmează a fi admisă integral.

La 30 martie 2017 Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale), a depus apel nemotivat, iar la 13 noiembrie 2017 cerere de apel motivată împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 24 martie 2017, solicitând admiterea apelului,

casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018 a fost respins apelul declarat de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale) și menținută hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 24 martie 2017.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 20 aprilie 2018 Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale) a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018 și a hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 24 martie 2017 cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă respingerea integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, instanța ierarhic inferioară nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar decizia emisă contravine normelor de drept material și procedural.

La 11 iunie 2018 Mihalcean Oxana a depus referință asupra cererii de recurs înaintate de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale) prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat și nefondat cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC (în redacția de până la 01 iunie 2018) recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018, în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale) în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC (în redacția de până la 01 iunie 2018), se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care

trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanța judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de

administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale), este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, i-ar alegerile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale), ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Recursul, declarat de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale), se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Visternicean

judecători

Nicolae Craiu

Luiza Gafton